

(Bánffy és Gerliczy.)

Tévesen hivatkozik Gerliczy Ferenc báró ur Bánffy Dezső esetére, aki szerinte a városi alkotásoknál szintén nem vétetett igénybe. Tévedése abban áll először, hogy Bánffy Dezső megválasztatása után mindjárt jelezte azt, hogy igénybevétele nem kívánja, mert „pártállásánál fogva többet árthatna, mint használhatna a városnak”; hogy tehát nagyobb mértékben nem vettük igénybe, az egyenesen az ő kívánságára történt; ennek dacára a várost érdeklő nagy kérdéseknél, jelesül az egyetem, a budapest-szegedi csatorna kérdésénél bizonyos igénybe vettük fenti kijelentése dacára is közreműködését; mert a felelősséget azért, hogy a város a nagy kérdéseknél a Bánffy Dezső személyében rejlő erőt ki ne használjuk, el nem vállalhattuk.

Hét évig voltam én is Szeged város első kerületének országgyűlési képviselője. A város érdekeinek előmozdításában azon eljárást követtem, hogy először bizonyos intézmények ideállapítása dolgában a kormányhatóságnál élesztettem érdeklődést és hajlandóságot, azután írtam le a városi hatóságnak, — gyakran a fölrat szövegét is elkészítve — hogy írjon föl ebben és ebben az ügyben, a fálaj elő van készítve. Emellett minden vasárnap fölmentem a város házára, a vezetőkkel megbeszéltem a város ügyét-baját, kijártam a külterületre is, tudomást venni a nép kívánságairól. Tóth domást venni a nép kívánságairól. Tóth Mihály főmérnök, Fajka János főszámvevő, Várhelyi József, Nagypál Kilit, László Kálmán, Vadász Lajos és Pap Pista — még élnek az akkoriak közül — tanúi voltak az eljárásomnak. E módszer szerint jellemtékenny számú új intézményt, vagy intézmények segélyezését szorítottam ki Szegednek. Számukat meg sem mondom, mert a báró ur — cikkének tenorjából ítélve — dicsekvésnek deklarálná. Én e módszert követtem, de a hatóság eljárását soha le nem kritizáltam. Ajánlom melegen ezen cselekvési irányelvet a báró ur szíves megfontolásába. Tőlem, mint idősebbtől, e jóindulatu tanácsot elfogadhatja.

(Beszámolót!)

Azt állítja Gerliczy Ferenc báró ur, hogy ő nem hozakodik elő minduntalan a nyilvánosság elé munkásságának eredményével, a mivel bizonyára azt kívánja kijelenteni, hogy én azzal sajtó személyemet illetőleg minduntalan előhozakodom. Hát ez is tévedés. Más az én pozícióm, más az övé. Nekem ujesztendőkor kell összefoglalnom az elmúlt év eredményeit azért, hogy a közönség azt összefoglalva és egy kötegben láthassa és méltathassa; *ő neki, mint képviselőnek, a beszámolóbeszéd fog alkalmat nyújtani arra, hogy saját munkásságának eredményeit feltüntethesse és én leszek az első, aki az eredmények elősorolása után tapsolni fog a város képviselőjének.*

Fönnen hangoztatja a képviselő ur, hogy minő erős joga van neki a városi közállapotokat kritizálni és mehezte azért, hogy én ezen jogát kétségbe vontam. Hát itt megint téved a képviselő ur; én az ő legális jogát kétségbe nem voltam; törvényes joga van a kritikához szabad országban mindenkinek, akár adófizető, akár nem, akár képviselő, akár nem, akár szereti a várost, akár nem; de föntartom azon állításomat, hogy *magasabb erkölcsi szempontból nincs jogosultsága a kritikához annak, aki a várostfejlesztő alkotások létrehozatalában részt nem vesz, a minthogy nem kritizálta azokat Bánffy Dezső sem, nem kritizálja Kelemen Béla sem, nem kritizálja Reök Iván sem s nem kritizálták és nem kritizálják különösen olyan szellemben, mint azt a báró ur tette.*

Abban is téved a képviselő ur, hogy én meg vagyok elégedve munkálkodásom eredményével. Hogy ha újévi beszédemet elolvasta volna, akkor abból kivehetné, hogy *megelégedve azzal nem vagyok, a nálam megjelent hivatalnok-társaimat biztattam arra, hogy ne legyenek megelégedve múlt évi működésünk eredményével, mert hisz ily megelégedettség a további munkakedv lelo-*

hadását jelentené, amelynek a stagnáció a következménye. Én csupán annyit mondtam, hivatkozva egyenkint föl sorolt s mint látszik a báró ur által eddig nem ismert alkotásokra, hogy „múlt évi működésünk nem volt eredménytelen” és a föl sorolt alkotások úgy hiszem ezen állításomat teljesen igazolták.

(Szeged jövője.)

Azt is állítja a képviselő ur, hogy ha ő és a város polgársága nemesen tájékozva a város közállapotairól, az a polgármester hibája. Hát ez is tévedés. Én minden újévkor rövid, tömör képét adom a végzett munkának s a város fejlődésének, de egész éven keresztül működik és talán sehol oly kiváló érdeklődéssel nem foglalkozik a város ügyeivel, mint Szegeden a napi sajtó, ugyanmilyra, hogy e közleményekből a város közviszonyait s annak aspirációit mindenki megértheti, aki azt megérteni akarja.

Jelzi a báró ur, hogy tíz év alatt az újévi beszámolókon mi minden lett ígérve. Ez is horribilis tévedés. Ugy látom, a báró ur sem az ideit, sem az azelőtti beszámolóimat nem olvasta s ez irányban rosszul informált. Sem az ideit, sem az azelőtti beszámolóimban nem ígértem semmit, hanem igenis kötelelesség szerűen megtettem és megteszem azt, hogy az elmúlt év munkaeredményének megállapítása után *kitűztem a jövő munkásság feladatait, ez pedig nem ígérlet, hanem e munkásság irányítása, ami szoros hivatali kötelelességem. Megnyugtató az, hogy az irányításokban foglalt intézmények nagy része meg is valósult, tehát az irányítás még ígérletnek sem lett volna léha.*

Nagy tévedés az is, hogy én az elért eredmények érdemét egyedül magamnak tulajdonítom. A báró ur újévi beszédem e részét ismét nem olvasta el, mert ha elolvasta volna, akkor láthatná, — hisz fehér papíron fekete betűkkel van könyomva — hogy én mindig többes számban — fölépítettük, megalkottuk, tető alá hoztuk stb. — beszéltem, tehát megosztom az elért eredmények érdemét munkatársaimmal, akik törekvéseimben hűségesen támogattak.

Azt állítja a báró ur, hogy hisz a város bizonyos idő alatt magától is halad, a házak épülnek, a kövezés terjed, az ide való intézményeket a kormány ide teszi stb. Az istenre kérem a báró urat, ha igazán oly nagyon szereti Szegedet, vesse ki fejéből ezt az akziómat s ne igyekezzék azt belevinni e város hivatalnokai karának s lakosságának közszellemébe, mert annak a közszellemben való meggyökerezése a város haladását egyszerűen megakasztaná s fejlődésére föltétlenül végzetes volna. Ez annyit jelentene, hogy tegyük össze szépen kezünket s a jámbor műziumán fatalizmusával várjuk a sült galambnak szánkba repülését. A jámbor műziumán is megjárta ez életfilozófiájával: ez vezette hazáját a lütleburgászi, kirkkilisszei és a családtsai katasztrófákhoz. Ne bíztassuk Szeged népét az élet és haladás ily fölfogására, mert Szeged város mai építkezési rendszere mellett talán egy második árviz-katasztrófa nem tenne a város haladását ügyében oly rombolást, mint ha a mai viszonyok között e fölfogás a város mágisztrátusában s népében meggyökereznék.

(A főispán-kérdés.)

Téved a báró ur abban is, — amit különben kéreken visszaütök — hogy én a sorok között rágalmaztam. A kinevezendő főispánról ellenkezőleg már előre föltételeztem, hogy a jogtalan magánigények ellenében a közvagyon védelmében hűséges munkatársam lesz. Ez tehát nem rágalom. Hogy pedig az utóbbi időben a közvagyonnal szemben minden oldalról valósággal fölbujánzó igényekkel szemben azt megállapítani, mennyiben és mily mértékben esik akár egyik akár másik igény a magán- vagy közérdek szférájába, nemesak jogom van, hanem pozíciómiból folyó legszorosabb hivatali kötelelességem, azt bizonyára a báró ur sem fogja tagadásba venni, mert hisz e megkülönböztetés elhanyagolása nemesak a város elleni hűtlenség, hanem egyenesen a leasulyasabb hivatali mulasztás volna. Tehát ez

sem rágalom, hanem kötelelességteljesítés.

A főispánkérdést illetőleg azon véleményben vagyok, hogy az törvényhatósági városokban, amelyek nemesak adminisztratív keretek, mint a megyék, hanem gazdálkodó alanyok is, *fölösleges*. Nem egyedül álllok ezen véleményemmel, hanem sokadmagammal. A városokban oly intelligencia — tehát az önkormányzatra megérett elem — összpontosul, a sajtó oly éber, a törvényhatósági bizottság közgyűlései oly gyakoraik, a kormány vagyonfőügyeleti joga törvényileg annyira kidomborított, hogy az ellenőrzés így is elég hatályos. Ez az én véleményem. Hogy a kormány főispánt nevez-e ki vagy nem, ez nem az én fölfogásomtól függ, hanem egyenesen a kormány dolga. Ha e kinevezés megtörténik s különösen ha a kinevezett arra való is lesz, én mint az államkormány legális szervét, készséggel fogom őt üdvözölni is s a város érdekében kifejtendő munkásságában támogatni is.

Végül azt állítja a báró ur, hogy a Szeged városért való küzdelemben csak az összes tényezők egyirányú működése, egymást megértő, *megbecsülő* önzetlen munkássága vezethet sikerre. Jól van; ezt a tételt teljes mértékben elfogadom. Csakhogy ennek érvényesülésére *közös alap* szükséges. *Mihelyt a báró ur megbecsülő munkásságunkat s reá áll arra, hogy a városnak hozzon is, azonnal megvan a közös alap az együttműködésre. Én erre az alapra bármely pillanatban legnagyobb örömmel szívesen ráállok.*

Ezek után bizonyára be fogja látni Szeged város első kerületének országos képviselője, hogy újabb cikkének alapjai sem helyállók s annak minden egyes passzusá téves információ alapul, be fogja látni azon kéresem jogosságát, hogy személyesen győződjék meg ezután megírandó hírlapi cikkei alaptételeinek igazságáról s úgy hiszem, be fogja látni azt is, hogy sem az egész vitát provokáló karácsonyi cikke, sem újévi beszédemre adott válasza sem a város ügyeit nem mozdította elő, sem — a béke ünnepeiben — a város polgárainak békéjét nem öregbítette.

Újból kijelentem, hogy a fönt jelzett alapon az egyetértő közös munkára mindig kész vagyok, ezt a báró urtól kérem is, várom is. Elnézést kérek t. polgártársaimtól azért, hogy ez ügygyel oly hosszasan foglalkoztam, de szolgáljon mentségemül először az, hogy a vitát *nem én kezdettem*, másodszor az, hogy nekem *egy munkában eltöltött élet egész tartalmát kellett megvédelmeznem.*

Délmagyarország

politikai napilapra

1913. január 1-től új előfizetést nyitunk.

A DÉLMAGYARORSZÁG Szeged és a délvidék legelterjedtebb és leggazdagabb tartalommal megjelenő reggeli politikai napilapja. Nagy elterjedtsége közleményeinek a legteljesebb nyilvánosságot biztosítja, aminek különösen a hirdetők szempontjából van nagy jelentősége.

A DÉLMAGYARORSZÁG előfizetési ára	Szegeden	vidéken
egész évre	24.—	28.— K
félévre	12.—	14 „
negyedévre	6.—	7.— „
egy hónapra	2.—	2-40 „

Kérjük tisztelt előfizetőinket hogy lakhelyváltozás esetén új címüket velünk közölni szíveskedjenek. Mutatványszámot egy hétig díjtalanul küld a

KIADÓHIVATAL